

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XXIV > Wartość i odpowiedzialność wieku dorosłego

WARTOŚĆ XXIV

Wartość i odpowiedzialność wieku dorosłego

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój moralny, rozwój woli

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Autentyczne działanie, otwartość, ufność, umiejętność stawiania sobie celów i ich osiągnięcie

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Akceptacja moralna i emocjonalna oraz chęć współpracy z osobami dorosłymi

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Życie człowieka jest procesem biologiczno-psychicznym, ma swoje etapy i zakres; od poczęcia do śmierci.
- Relacja międzyludzka: jednostka – społeczeństwo. Wymiana wartości i dóbr.
- Różnice pokoleniowe jako źródło wzajemnego ubogacania się, w życiu jednostki i grup społecznych.
- Racje i przyczyny powstawania tzw. konfliktu pokoleń.

2.5. ZADANIA DLA DZIECKA, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Celem rozwoju człowieka jest osiągnięcie dojrzałości osobowej.
- Stać się dorosłym, to odpowiadać za własne czyny.
- Dorosłość zobowiązuje do poszukiwania prawdy.

Zasady

- Akceptuję poszczególne etapy mojego życia i staram się wykorzystać zdobyte doświadczenie.
- Współpracuję z dorosłymi, wykorzystując ich doświadczenie życiowe.
- Już teraz uczę się, co znaczy być dorosłym.

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XXIV > Wartość i odpowiedzialność wieku dorosłego

- Jestem wdzięczny rodzicom za dar życia, za opiekę w okresie niemowlęcym, dziecięcym i w okresie dojrzewania.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Każde dziecko przechodzi etapy rozwoju prowadzące do odpowiedzialnej dorosłości.
- Rodzice są moralnie zobowiązani do pełnej edukacji i wychowania swoich dzieci¹.
- W każdym wieku dziecko ma tę samą godność.

Zasady

- Wychowuję moje dziecko do dorosłości, samodzielności, odpowiedzialności i pełni życia moralnego².
- W wychowywaniu posługuję się zasadą dobrowolności, zasadą dobrego przykładu i racjonalnymi argumentami.
- Ukazuję wartość i godność życia dorosłego opartego na odpowiedzialności.

2.7. ZADANIA DLA PRZEDSZKOŁA, WYCHOWAWCY

Normy

- Szkoła jest środowiskiem ukazującym właściwe relacje międzypokoleniowe.
- Wychowawca i szkoła pełnią zadanie pomocnicze w edukacji i wychowaniu młodego pokolenia.
- Celem edukacji i wychowania jest samodzielne, odpowiedzialne, dobre, obecne i przyszłe życie wychowanków.

¹ „Rodzice są pierwszymi, ale nie jedynymi wychowawcami swoich dzieci. Do nich więc należy prowadzenie z poczuciem odpowiedzialności pracy wychowawczej w ścisłej i czujnej współpracy ze strukturami cywilnymi i kościelnymi: już wymiar wspólnotowy, obywatelski i kościelny człowieka wymaga i prowadzi do dzieła szerszego i określonego, będącego owocem uporządkowanej współpracy różnych czynników wychowawczych. Wszystkie te czynniki są konieczne, nawet jeśli każdy może i powinien działać wedle własnej kompetencji i wnosząc sobie właściwy wkład. Rodzice mają prawo wybrać narzędzia formacyjne odpowiadające ich przekonaniom i szukać środków, które mogą im pomóc w ich wychowawczym zadaniu, także w obszarze duchowym i religijnym. Władze publiczne mają obowiązek zagwarantowania tego prawa i zapewnienia konkretnych warunków umożliwiających korzystanie z niego. W tym kontekście pierwszoplanowy staje się przede wszystkim temat współpracy pomiędzy rodziną a szkołą”. *KNSK 240*.

² „Stosownie do swojej godności wszyscy ludzie, ponieważ są osobami, to znaczy istotami obdarzonymi rozumem i wolną wolą, a przeto wyposażonymi w osobistą odpowiedzialność, przez własną naturę są przynaglani i moralnie zobowiązani do poszukiwania prawdy – przede wszystkim religijnej”. *DWR 2*.

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XXIV > Wartość i odpowiedzialność wieku dorosłego

Zasady

- Ukazuję wartości wynikające z każdego etapu życia moich wychowanków.
- Dostrzegam różnice międzypokoleniowe pomiędzy wychowankami a dorosłymi (rodzicami) i szukam sposobów na pełne porozumienie.
- Uczę odpowiedzialności za słowa, czyny, projekty i perspektywy działania.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Angażujemy dzieci i dorosłych do przygotowania np.: festynu, zabawy i uroczystości przedszkolnej. Umożliwiamy współdziałanie uczniów z różnych grup wiekowych. Można też zaproponować dzieciom, aby wyobrazili sobie, że są już dorosłymi ludźmi, założyli rodzinę, mają własny dom. Aby odnaleźć się w swojej dorosłości dzieci przygotowują plan dnia, w którym zaznaczają czas poświęcony na pracę, opiekę nad dziećmi, gotowanie, sprząatanie, zakupy, inne obowiązki i zobowiązania wobec najbliższych, dalszej rodziny, grupy/ społeczności, do której przynależą.. Propozycja ta ma uświadomić dzieciom, że życie dorosłych nie jest wieczną zabawą, ma swoje obowiązki, zadania i trudności. Na koniec stawiam pytanie: czy łatwo być dorosłym?

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Przekracza się różnicę pokoleń. Następuje wzajemne zrozumienie i umiejętność współpracy. Młodzi ludzie zmierzają ku pełnoletniości na zasadzie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, emocjonalnej³. Z czasem umiejętnie, z pełną odpowiedzialnością podejmują zadania człowieka dorosłego.

2.10. ZAGROŻENIA

Możliwa jest ciągła zależność emocjonalna dzieci od rodziców i starszych. Istnieje ryzyko wystąpienia u młodzieży infantylności i braku umiejętności w podejmowaniu decyzji. Dzieci wykorzystują swój wiek do unikania odpowiedzialności za swoje czyny. Grozi utrata ideałów,

³ „Już dziś musicie przygotować się do tego, upraszając o dary Ducha Świętego, abyście byli dobrzy – co więcej: byście byli lepsi niż pokolenie dzisiejszych dorosłych, by wśród was było mniej swarów, mniej kłótni, mniej niechęci i rozdrażnienia, a przede wszystkim, żeby wśród was zapanowała większa trzeźwość”. J. Glemp, kard., *Prymas Polski do...*, dz. cyt., s. 96.

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XXIV > Wartość i odpowiedzialność wieku dorosłego

autorytetu osób starszych⁴, rezygnacja z życia wiarą w łączności z Kościołem. Kształtuje się utylitarne podejście do życia i relacji międzyludzkich.

⁴ „Względny autorytet rodziców i wychowawców, uczestnicząc w afirmującym autorytecie Boga, umożliwia dziecku poznanie pojęć dobra i zła oraz pomaga w dokonywaniu wyboru zakreślonego pewnymi granicami. Dzięki niemu dziecko staje się zdecydowane w swoich wyborach”. *Człowiek – osoba – płeć*, dz. cyt., s. 169-170.